

Representantforslag 40 S

(2013–2014)

fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Dokument 8:40 S (2013–2014)

Representantforslag fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson om å trekke Statoil ut av tjæresandvirksomhet i Canada

Til Stortinget

Bakgrunn

I 2007 kjøpte Statoil seg inn i tjæresandproduksjon i Canada for 12 mrd. kroner. Planen med investeringen var å utvinne tungolje (bitumen) fra forekomstene ved hjelp av dampinjeksjon. I tillegg var tanken å bygge et oppgraderingsanlegg for å foredle bitumen. Det var planlagt investeringer på nærmere 100 mrd. kroner, men finanskrisen og økte kostnader har tidligere fått selskapet til å skrinlegge oppgraderingsanlegget og det planlagte CO₂-rensingsanlegget. I 2014 valgte Statoil å endre sitt engasjement i prosjektet ved å betale 1,25 mrd. kroner til den thailandske tjæresandpartnern PTTEP. Fra før hadde de en eierfordeling på 60 pst. til Statoil og 40 pst. til PTTEP. Nå skal PTTEP få 100 pst. på tre av lisensene og Statoil 100 pst. på de to øvrige. Denne disposisjonen kan gjøre det lettere for Statoil å selge seg ut av tjæresand.

Forslagsstilleren viser til at tjæresandutvinning er den mest klimaskadelige måten å utvinne olje på, og CO₂-utslippene er vesentlig høyere enn fra norsk sokkel. Det internasjonale energibyrået (IEA) og FN's klimapanel har slått fast at minst to tredjedeler av verdens kjente reserver av fossil energi må bli liggende i bakken. Tjæresand er både dyrere og mer forurensende enn andre ressurser. I tillegg fører tjæresandvirksomhet til store sår i naturen og lokal forurensning av blant annet elver og innsjøer, noe som har ført til kraftige protester fra lokalbefolkningen.

Hvert år siden 2009 har Statoils generalforsamling behandlet forslag fra aksjonærer som har foreslått at Statoil trekker seg ut av tjæresandaktiviteter i Canada av hensyn til klima og bedrifters samfunnsansvar. Den norske kirke har kritisert satsingen, Opplysningsvesenets fond, den svenske kirken og det britiske kirkefondet Ecclesiastical har solgt seg ut av Statoil på grunn av tjæresand. Profesjonelle investorer som Storebrand, svenske Folksam, det amerikanske Boston Common Asset Management og flere andre tunge aktører har støttet forslaget om at Statoil skal trekke seg ut av tjæresand. I 2013 sendte 36 organisasjoner et brev til den norske regjeringen med krav om å trekke Statoil ut av prosjektet i Canada. Forslag om å trekke Statoil ut av tjæresand har også vært fremmet i Stortinget flere ganger tidligere (Dokument nr. 8:109 (2008–2009) og Dokument 8:25 S (2009–2010)).

Forslagsstilleren mener det norske samfunnet ikke kan fortsette å være medansvarlig for en virksomhet som går i bresjen for storstilt utvinning av en ressurs, som bare kan produseres hvis verden mislykkes i å løse klimautfordringen. Norge kan heller ikke være medansvarlige for en industri som påfører canadisk natur og urfolkssamfunn store belastninger. På grunn av statens høye aksjeandel i Statoil påføres norske borgere medansvar både for den betydelige økonomiske risikoen knyttet til prosjektet og for sviktende etiske vurderinger. Forslagsstilleren vil derfor anmode Stortinget om å oppfordre regjeringen til å iverksette de tiltak som er nødvendige for at Statoil trekkes ut av canadisk tjæresand så raskt som mulig.

I forbindelse med generalforsamlingen den 14. mai 2014 vil aksjonærer igjen kreve at Statoils styre avvikler selskapets tjæresandproduksjon i Alberta. Det vil imidlertid være staten, som gjennom sin eierandel på 67 pst., vil avgjøre om Statoil avvik-

ler sitt engasjement i virksomheten. Derfor må staten, som hovedaksjonær, bruke sin rett til å instruere Statoils styre til å trekke selskapet ut av canadisk tjæresandutvinning.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen, gjennom sin innflytelse i Statoils styrende organer, sørge for at selskapet trekker seg ut av alle tjæresandaktiviteter i Canada på Statoils første generalforsamling etter at denne saken er behandlet i Stortinget.

20. mars 2014